

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX Balandis — April 10, 1974 Nr. 28

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SAJUNGŲ VERTĖ

Kas bus po Pompidou ir pasitraukimų

Prancūzijos prezidentas Pompidou mirė vieną dieną prieš 25 metų Šiaurės Atlanto Sąjungos -- NATO sukaktį. Tą pačią dieną jo užsienio reikalų ministeris Michel Jobert pasipriešino kitų Bendrosios Rinkos valstybių norui pasitarti su JAV prieš darant bendrus nutarimus, liečiančius ir JAV interesus. Toks nutarimas, prieš tai nepasitarus su Washingtonu, buvo padarytas kovo 4 dieną, pasiūlant arabams ilgalaikį ūkinį bendravimą. Kaip žinia, tai sukėlė didelį Nixono administracijos nepasitenkinimą. Už tat vokiečių užsienio reikalų ministeris Walter Shell formaliai pasiūlė ateityje tartis su JAV prieš padarant reikšmingesnius nutarimus. Jam pritarė 8 kitų valstybių ministrai, išskyrus Jobertą, kuris pasiūlė tartis su Washingtonu tik tuo atveju, jei jam pritaris visos 9 Bendros Rinkos valstybės.

Iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, kad tai tik ginčas dėl procedūros, iš tikro Jobert atstovavo Pompidou pažiūrą, kad kitos Europos valstybės yra per silpnos atsilaikyti prieš Washingtono spaudimą. Už tat Europos nepriklausomybė reikalaujanti iš anksto nesusirišti su JAV. Ar naujas Prancūzijos prezidentas pakeis tokį nusistatymą, šiuo tarpu labai sunku pasakyti, ypač, nežinant kas ji bus. Aplamai imant, Prancūzijos apetitas būti visai nepriklausomai nuo De Gaulle laikų gerokai sumažėjo. Tas nesutiko su D. Britanijos išjungimu į Bendrąją Rinką. Pompidou tuo klausimu nusileido ir jo įpėdinis greičiausiai padarys tolimesnių nuolaidų suverenumo sąskaiton, jei to reikalaus pats gyvenimas, bet dėl to negalime būti visai tikri.

Klasišką pavyzdį, kaip einasi visom sąjungom, davė graikai 478 metais prieš Kristaus gimimą subūrę savo valstybės prieš Persijos grėsmę. Kai toji grėsmė praėjo, toji sąjunga pakriko. Taip ir šiandien, nelaukiant puolimo iš sovietų pusės, vienybė neatrodo esanti reikalinga. Už tat daug kas priklausys ir nuo

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tolimesnės Maskvos laikysenos.

Mat, sovietai, kaip savo atsakymą į NATO suorganizavo vadinamą Varšuvos bloką. Panašumas, žinoma, tėra tik formalus. Iš tikro Varšuvos pakto valstybės laikytinos sovietų pavergtomis ir kas atsitinka, jei jos panori eiti kiek savitu keliu vidaus santvarkoje, geriausiai parodo Čekoslovakijos likimas. Tačiau ir čia buvo išimčių. Jugoslavija, nors ir liko komunistinė, nedalyvauja Varšuvos pakte. Bet Jugoslavijos valdovas Tito jau yra 81 metų ir jo dienos yra šiaip ar taip suskaičiuotos. Kas atsitiks jam mirus? Ar kas nors iš jo įpėdinių, prasidėjus kovai dėl palikimo, nepasišauks "broliškos" pagalbos iš Maskvos? Jau nuo kovo mėnesio Jugoslavijos kaimynai pradėjo kaž kam ruoštis. Reizmas buvo sugriežtintas Vengrijoje ir Bulgarijoje. Spėjama dėl to, kad sovie-

tams įžengus į Jugoslaviją jie negalėtų nieko prikišti vengrams ir bulgarams. Pakeitimai įvyko ir Rumunijoje. Ten prezidentas Ceausescu atleido ministerį pirmininką Maurer, jo vieton paskirdamas savo švogeri Manescu. Pagal naują Rumunijos konstituciją prezidentas pats gali nuspręsti ar jo kraštas turi likti Varšuvos sąjungoje ar pasitraukti. Mat, pagal tą sutartį, kuriai kaip NATO sukaks 25 metai, jos nariai, tam terminui suejus, gali pasitraukti, apie tai pranešdami prieš 6 savaites. Tas terminas Rumunijai bus gegužės 14 dieną. Ar Ceausescu drįs juo pasinaudoti, priklausys nuo daugelio aplinkybių. Ruošdamiesi intervencijai Jugoslavijoje, sovietai vargiai norės sutikti su Rumunijos išstojimu. Iš kitos pusės, griežtesnis elgesys čia duos naujo akstinio NATO egzistencijai ir sumažins socialistų - komunistų koalicijos kandidato į Prancūzijos prezidentus François Mitterando šansus.

NUPLĖSIAMA NASSERIO DIKTATŪRINĖ KAUKĖ

BRONIUS AUŠROTAS

Beveik prieš ketvertą metų širdies smūgio ištiktas, mirė Egipto prezidentas plk. Gamal Abdel Nasser. Jis valdė Egiptą 14 metų. Nors Nasser stengėsi išvesti Egiptą į pirmąją poziciją, ir tuomi pačiu tapti visų arabų vadu, tačiau po 6 dienų žaibo karo, 1967 m. birželį prieš Izraelį, jo žvaigždė taip nubluko, kad jis teliko tik Egipto prezidentu ligi savo mirties.

Prieš keletą savaičių Egipto sostinės knygynuose pasirodė veikalas vardu "Laiškai iš Hipokristano". Šios knygos autorius yra Cairo universiteto prof. Ibrahim Abdou ir knyga skirta Nasser valdymui chronologiškai aprašyti. Žinoma, šis veikalas yra nelauktas ir sukrečiantis smūgis visiems

egiptiečiams; ir tie faktai yra net svarbesni negu "Izraelio atsitraukimas nuo Suezio kanalo". Prof. Abdou teigia, kad "Nasser nėra buvęs liaudies i aukštų keliamas dievaitis, bet, greičiau "tironijos princas". Visas Nasserio valdymo laikotarpis būtų galima palyginti ir pavadinti kankinimų ir teroro gadyne, lyginama tik su stalinistine, fašistine ar nacių eromis.

Kai tik Egipto sostinėje pasklido gandas apie šios knygos pardavimą knygynuose, jos 6.000 kopijų buvo nupirktos per dvi dienas. Ir kaip ši knyga staiga pasirodė, taip ji greitai ir išnyko: valdžia įsakė ją pašalinti iš knygynų lentynų. Pagal vieną valdžios pareigūną,

Argentinios lietuviai iškilmingai paminėjo Vasario šešioliktosios iškilmės. Šiais metais ypač daug dalyvavo jaunimo. Buenos Aires mieste prie laisvės piramidės Plaz de Mayo buvo padėtas gėlių vainikas, dalyvaujant lietuvių kolonijos veikėjams ir jaunimui. Nuotraukoje tarp dalyvių matomi mūsų bendradarbis J. Šiušis, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Centro pirm. Z. Juknevičius, ALOS Tarybos pirm. A. Mičiudus, vicepirm. R. Stalioraitis, LB Rosario apyl. pirm. J. Pepekys ir kt. A. Kirsutuko nuotrauka

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS ARGENTINOJE

Iškilmingas Vasario 16 Dienos minėjimas šiais metais įvyko Lietuvių Centro gražiam alione Tabare 6950 Buenos Aires.

Vasario 16 d. 22 val. programos vedėjai: Nelida Zavickaitė ir Kęstutis Mikalonis atidarė minėjimą. Tuoj buvo inestos Lietuvos ir Argentinios vėliavos Liet. Centro jaunimo, tautiniais rūbais. (Naujoji Liet. Centro valdyba sugėbėjo atgaivinti, sugrupuoti jaunimą kur per 4-5 metus buvo visai nustojęs savo veiklos).

ALOS Tarybos pirm. A. Mičiudus pasakė gražią kalbą apibūdindamas to minėjimo reikšmę. Šv. Cecilijos choras (parapijos) sugiedojo Argentinios ir Lietuvos himnus ir Vasario šešioliktoji diena, vadovaujant Vytautui Padvalskiui, akompanuojant pianu L. Mičiudienei.

Apie Vasario 16 N. Zavickaitė pasakė gražią kalbą

lietuviškai, parodydama daug meilės ir jausmo Lietuvai. Jos kalba susilaukė iš publikos gražios padėkos. Paskiau vėl pasirodė Šv. Cecilijos choras, kuris sudainavo daug gražių lietuviškų dainelių. Baigiant buvo sugiedota: Ei pasauli mes be laisvės nenurimsim. Baigus, pasigirdo gausus rankų plojimas, prašant pakartojimo. Publika nerimo kelias minutes. Dėl suvėluotos programos nebuvo pakartota.

Inž. Jonas Gaidamaskas ispaniškai labai gražiai nušvietė dabartinės Lietuvos padėtį, kad visi privalome dirbti jos laisvei. Jo kalba buvo labai tyliai išklausa, susilaukė tinkamos padėkos.

Ukrainietis Bodan Koval sveikindamas pažymėjo, kad lietuviai yra daug padėję ukrainiečiams laisvinimo kovoje. Baigdamas jausmingai tarė: Baltijos jūra Pabaltijo valstybėms -- Juodoji jūra ukrainiečiams. Latvių kolonijos atstovas Juris Krebsis labai gražiai kalbą sveikino lietuvių Nepriklausomybės sukakties proga.

Aldona Dambravienė, Dr. Vyt. Dambravo žmona, kuris dirba pirmuoju sekretorium JAV ambasadoje Argentinoje, paskaitė du Aisčio ir vieną Brazdžionio eilėraštį su nepaprastu jautrumu. Publika atsidėjo rankų plojimui.

Dr. Vytautas Dambrava pirmąsį savo žodžiais perdavė naujo JAV ambasadoriaus Rob Hills sveikinimą lietuviams. Paskiau savo gražioje kalboje priminė Lietuvos valstybės tragišką likimą, kuri iki šių dienų yra rusų pavergime. Priminė kiek mūsų brolių, sesių ir tėvų žuvo ištremti į Sibirą, kai kurie grįžo praradę turėtą sveikatą ir viską, ką turėjo isigiję, susitaupę.

"Ateities" ansamblis (parapijos) pašoko keletą gražių tautinių šokių.

Zeferinas Juknevičius, didelis lietuvių kolonijos veikėjas, ir daug metų dirbęs lietuvių išlaikymui ir kovai už Lietuvos laisvę, perskaitė rezoliuciją, kuri buvo gausios publikos priimta rankų plojimui.

(Nukelta į 2 psl.)

DLK Birutės draugija išleido savo veiklos dvidešimtmečio leidinį, kurio pristatymas visuomenei įvyko Jaunimo Centro kavinėje Chicagoje. Nuotraukoje grupė birutinkių: J. Kulikauskaitė, M. Tapulionienė, M. Babickienė, V. Kulikauskienė, V. Genienė, B. Gustaitienė ir M. Jautokienė. P. Moletos nuotrauka

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

SKAUTAI VYČIAI AUSTRALIJOJE

Sydnejaus skautai vyčiai turėjo savo pirmąją šių metų suėgą ir nutarė vyčių gyvavimą Sydnejuje kuo daugiau išjudinti. Šiuo metu Sydnejaus vyčiams priklauso 15 skautų, kurie išsiskyrė savo vadovu J. Belkų, sekretoriumi E. Karpavičių ir išdininu A. Zduobą.

Nuo vyčių Sydnejuje neatsilieka ir vyr. skautės. Jos taip pat turėjo savo metinį susirinkimą ir vadove buvo išrinkta Rasa Žižytė-Blansjaar.

Šiais metais jau du skautai vyčiai Sydnejuje paliko viengungių stonus ir sukūrė naujas šeimas. Abu jie jau ne pirmos jaunystės ir abu labai gerai žinomi turtingi biznieri, tai Romas Cibas ir Viktoras Šlinteris. Skautai vyčiai abiem savo kolegoms buvo suruošę atsisveikinimo vakarą, pradedusį Lietuvių Klube ir pasibaigusį vieno -garsiajam Kings Cross'e ir kito lietuviškoje skautų žemėje, esant prištam prie virtuvės didžiųjų pastatų. Laimingo rytojaus abiejų skautų naujosios šeimoms ir toliau nepamirštant skautišku linksmybių.

Adelaide įvyko dienraščio "The Advertiser" suruošta atvira meno paroda, gražiam Eliders Parke. Šiai parodai vadovauti, šis laikraštis pakvietė mūsų žinomą adelaideišką skulptorę Ievą Pocienę. Be vadovės parodoje dalyvavo ir Žibutė su Birute Westernberg su savo kūrybos paveikslais ir Aurimas Dumčius su savo skulptūra.

Buvęs aktyvus adelaideiškis lietuvių teatro ir tautinių šokių dalyvis L. Karmazinas, paskutiniu metu laiku gyvenęs New Yorke, atskrido į Australiją aplankyti savo buvusius draugus ir prietelius Adelaideje.

Kovo viduryje Lietuvių Klube įvyko Sydnejaus "Plunksnos" klubo susirinkimas. Šiame susirinkime pirmininkas V. Kazokas iškėlė dvi naujas idėjas, kurias nariai priėmė ir kurios ateityje pakeis uždara klubo veiklą, išeinant daugiau į visuomenišką darbą. Būtent, ateityje visi parengimai, pasikaitos ir pasirodymai bus vieši, diskusijose dalyvaujant visiems atsilankiusiems ir ateityje nutarta reguliariai "Plunksnos" klubui organizuoti bendruomenės laikraštį "Mūsų Pastogėje" kultūrinį priedą. Šiems darbams organizuoti, pirmininkui buvo paskirti padėjėjai: St. Skorulis ir Vytenis Šliogeris.

Argentinoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

Minėjimą uždarė ALOS Tarybos vardu Alfredas Ruplėnas Liet. Centro pirm. dėkjo visi bendradarbiams ir gausingai publikai už atsilankymą. Paskiau tesėsi šokiai.

Vasario 17 d. iškilmingos šv. Mišios buvo atlaikytos Buenos Aires katedroje. Atnašavo kun. A. Steigvykla, giedant šv. Cecilijos chorui. Pamokslą pasakė katedros klebonas Keegan. Po pamaldų buvo padėtas vainikas prie Argentinos Laisvės paminklo. Vainiką nešė jaunimas. Pažymėtina, kad šiemet labai gražiai ir gausiai pasirodė jaunimas.

Juožas Šiušis

Vasario 16 Gimnazijos problemos

Jaunoji karta yra pats didysis svetur gyvenančių tėvų rūpestis. Kas gi iš mūsų nenori, kad vaikai išmokytų lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, kad pamiltų Lietuvą ir sielotųsi jos reikalais, kaip ir tėvai sielojasi, kad subrendę sukurtų lietuviškas šeimas. Bet labai dažnai tie kilnūs troškimai paskęsta svetimos aplinkos bangoje. Jei abu tėvai lietuviai, ir tai jiems reikia daug kantrybės ir pasišventimo išmokyti vaikus savos kalbos, ypač raštu. Dar sunkiau sekasi įdiegti jaunajai kartai Lietuvos meilę. Šiandieniniai jaunims turi kitokių vertybių supratimą. Todėl reti proginiai tėvų mokymai atsi-

muša kaip žirniai į sieną. Jiems į pagalbą kai kur ateina lituanistinės savaitgalių mokyklos. Deja, tik labai maža dalis lietuvių tėvų jomis tepasinaudoja. Bet ir tos vargo mokyklėlės nėra pakankamos. Jos neįstengia suteikti vaikams tiek lituanistinių žinių, kiek jų reikalinga, kad taptų supiratusiais lietuviais.

Dar blogiau toms šeimoms, kurių tik viena pusė yra lietuviškos. Tokiu atveju, ir labai norint, lietuviui tėvui ar motinai nepasiseka išmokyti vaikų savos kalbos. Ir šeštadieninės mokyklos čia nedaug ką tegali padėti. JAV-bėse, kur dar tebestovį tvirčiausias lietuviškas pilys, tokių šeimų vaikų, nemokančių nė kiek lietuviškai, iš viso, rodos, nepriima į šeštadienines mokyklas.

Vienintelis išsigelbėjimas būtų reguliari pradžios mokykla ir gimnazija. Tuoj po karo Vokietijoje mes jų turėjome visą gausybę. Bet ar ilgai išlaikėme? Turime prisipažinti, kad patys vieni reguliarios lietuviškos mokyklos nepajėgėme išlaikyti. Užsidarė lietuvių salelių mokykla Italijoje, buvo priversta likviduoti ir pranciškonų šv. Antano gimnazija JAV-bėse. Teliko viena Vasario 16 gimnazija Vokietijoje. Ir ji vien tik lietuvių aukomis nepajėgtų išlaikyti. Jei tos aukos ir gerokai padidėtų, tai vistiek jų neužtektų Vasario 16 gimnazijos egzistencijai ilgiems metams užtikrinti.

Negalima sakyti, jog lietuvių visuomenė nebuvo ar nėra dosni savai mokyklai. Jei ir ne vien tik lietuvių sudėtomis, tai jų surinktomis aukomis prieš 20 su viršum metų įsigytas didelis parkas su pilimi, kur ilgus metus susispaudęs mokėsi mūsų jaunimas. Iš pradžių keletą metų vieni savo gimnaziją ir išlaikėme. Tik vėliau ėmė ją remti vokiečių vyriausybė. Parama tolydžio didėjo. Su Bonnos ir Stuttgarto pagalba pastatyti nauji, gražūs ir patogūs rūmai gimnazijai, o neseniai ir mergaičių bendrabutis, tuo padedant stiprius pamatus mokyklos ateičiai. Bet vien rūmų nepakanka - reikalinga juos ir pripildyti moksleiviais. Taigi, Vasario 16 gimnazijai pirmiausia reikia mokinių. Jos durys atviros viso pasaulio lietuvių vaikams. Daugiausia ja turėtų pasinaudoti Vokietijos lietuviai. Ne tik dėl jos artumo, bet ir dėl vokiečių valdžios teikiamos paramos. Tėvai, kurių uždariai bei kitokios pajamos menkos, gali gauti ir gauna iš vietos istaigų paramą užsimokėti už vaikų išlaikymą bendrabuty. Toji parama dažnai būna tokio dydžio, kad patiems nieko neberekia ir pridėti.

Antrasis mūsų gimnazijos egzistencijos pagrindas yra lėšos. Vokiečių valdžia iki šiol reguliariai teikė paramą mokyklai išlaikyti. Kaip sakėme, be jos būtų tekę užsidaryti. Pragyvenimui brangstant, ir duodama parama atitinkamai turėtų didėti. Bet praėjusiais metais vokiečių vyriausybė savo subsidijų nepadidino. Susidarė keblis padėtis. Ją dar pasunkino žymus aukų iš JAV - bių lietuvių sumažėjimas, mirus Chicagoje didžiajam gimnazijos rėmėjui kun. B. Sugintui ir dolerio kursui staiga nukritus. Gale metų pabrangus alyvai, smarkiai pakilo šildymo išlaidos. Metus teko užbaigti su žymia skola. Šiemet vokiečių istaigos savo paramos taip pat nežada didinti. Priešingai, buvo už-

uominų, kad ji dar gali būti sumažinta. Todėl laukiama, jog šie metai mūsų gimnazijai taip pat bus sunkūs. Dideli nepritekliai ypač jaučiami metų pradžioje, kai krašto (Lando) ir federalinės vyriausybės biudžetai dar nepriimti ir atitinkamos ministerijos neskuaba paramos siųsti. Užtat kiekviena auka, tokiu sunkiu laiku gaunama iš tautiečių, gimnazijos sutinkama su dvi gubų dėkingumu.

Tokią Vasario 16 gimnazijos padėtį pranešė jos direktorius V. Natkevičius, M.A., Vokietijos LB Tarybos suvažiavime š.m. kovo 1. Nelinksma žinia metė šešėlį visai sesijai. Nors jau beveik tikra, kad Bendruomenei vokiečių vyriausybės parama bus dar daugiau sumažinta, nubraukiant subsidiją tarautojų algoms mokėti, tačiau pagrindinis suvažiavimo dalyvių rūpestis buvo skiriamas ne Bendruomenei, o gimnazijai. Buvo galvojama, kad Bendruomenė, turinti kelis kartus mažesnę samatą, vis jau šiaip taip išsivers ir su menkesne parama, o gimnazijai tai jau gyvybinis klausimas. Todėl vienbalsiai buvo nutarta kreiptis telegramomis į vokiečių vyriausybės vadovus bei politikus, pradedant kancleriu W. Brandtu ir baigiant mums palankiais parlamentarais, išreiškiant susirūpinimą dėl finansinės paramos mažinimo ir prašant toliau paveikiai remti vienintelę lietuvių gimnaziją laisvajame pasaulyje.

Šių kreipimusi teigiami vaisiai jaučiami. Pirmiausia, vokiečiuose kilo susidomėjimas mūsų mokykla. Antra, nors šiemetinės paramos dydis dar neišskus, bet jau gauta žinia, kad ji bus tuoj pat pradėta teikti. Yra vilčių, kad gal ir nebus sumažinta.

Bet to nepakanka. Reikia laukti, kad ir lietuviškoji

visuomenė daugiau susidomės sava mokykla ir stipriau ją parems. Juk Vasario 16 gimnazija yra mūsų tautinio ir kultūrinio gyvastingumo įrodymas. Dar daugiau - ji yra to gyvastingumo šaltinis. Labai liūdna šiandien būtų Vokietijos lietuvių bendruomenės padėtis, jei neturėtume savos gimnazijos. Visi jaunesnieji mūsų Bendruomenės veikėjai be jokių išimčių yra baigę Vasario 16 gimnaziją. Kadangi tą mokyklą lanko ir kitų kraštų lietuvių vaikai, tai ji prisideda ir prie lietuviškos išlaikymo kitur. Tad visiškai teisinga, kad dalis jos išlaikymo finansinės naštos tenka ne tik Vokietijos, bet ir kitose šalyse gyvenantiems tautiečiams. Tik daug pečių didelę našta pakelia.

VLB Inf.

ELECTRONIC ASSEMBLERS

IMMEDIATE 2ND & 3RD SHIFT OPENINGS FOR EXPERIENCED HARNESS AND PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY PERSONNEL. MUST HAVE PREVIOUS BACKGROUND IN SOPHISTICATED SOLID STATE ELECTRONIC CIRCUITRY. MUST BE ABLE TO READ AND INTERPRET DRAWINGS.

IF YOU MEET THESE REQUIREMENTS AND ARE A U.S. CITIZEN.

Please call Ray Toth
216-486-8300, Ext. 497

GOULD INC.
ADVANCED TECHNOLOGY GROUP
18901 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio 44117

An Equal Opportunity Employer (26-28)

KUSAN INC.
Plastic Products Manufacturers needs
INJECTION MOLDING SUPERVISORS
for 3-11 & 11 to 7 shift.
3 years minimum of supervisory injection molding experience. Excellent working conditions, fringe benefits, good wages. Interested persons apply to personnel dept. at
KUSAN INC.
666 Massman Dr.
Nashville, Tenn. 37210
615-889-2744
An Equal Opportunity Employer (26-33)

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

Prieš sudarant dovanų siuntinį savo giminėms Lietuvoje, pirmiausia pasitarkite su mumis kas naudingiausia ir reikalingiausia jiems pasiųst.

Pavasario ir vasaros sezonui siūloma šias prekes:	
Nepermatomo nailono medžiaga suknelei	\$10.00
Crimplene medžiaga suknelei	\$11.50
Crimplene medžiaga su blizgučiais	\$14.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės	\$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų	\$ 9.00
Gefiūro medžiaga suknelei	\$15.00
Labai gera angliška vilnonė eilutei medžiaga	\$42.00
Dirbtinis Mink kailis paltui	\$50.00
Nailoniniai išveiginiai marškiniai	\$ 8.50

Priimame užsakymus: auto-mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurias iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olimpia" rašomosias mašinėles su lietuvišku šriftu.

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England.
Telef. 01 739 8734 or 01 460 2592.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą ir kitas šalis. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO.
NEŠ NUOSIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:
7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
6 1/4% — yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

SOLŽENICINO ŠEŠĖLYJE

LIUDAS DOVYDĖNAS

Reikia stebėtis žmogaus galia ir valia įžulimui: per 56 metus t.y. nuo Spalio revoliucijos iki šios valandos melą vadinti marksizmu-leninizmu, koncentracijos stovyklas – komunizmo statyba, vergija – laisve. Ir taip dieną ir naktį. Tokioje juodųjų amžių naktyje Solženicino iškilimas yra gyvas stebuklas, vieno žmogaus srovė prieš okeaną melo.

Mums būtina suprasti ir teisingai vertinti rašytoją, kuris gal ne išskirtino meno sušvitimu atvėrė menines versmes, bet tvirta valia ir giliai pasverdamas būdus ir priemones sujungė rūgštą vandenį ir šlapus ir anapus geležinės pertvaros. Netoli prašausim manydami, kad demokratijos buvo daugiau paliestos ir, ypač, Amerikoje, ne vienas turės perkratyti smegenis. Smegenis TV, laikraščių pripratintas misti gatavai sukratytą, dažnai kūdikišku maistu. "Take it easy" nuotaikoms ir bankų skyrių steigimu Maskvoje gluočiai tiko patogus "Maskva evoliucionuoja". Negi norite žmonijos sunaikinimo... pykdydami Centro Komiteta Kremluje? Kas buvo bloga – tai buvo. Tai ... Stalino eroje. Matėt foto: Brežnevas nemokėdamas angliškai labai intymiai šnibžda tiesiai į ausį Nixonui, kuris nemoka rusiškai: sanbūvio – detente dvasoje kalbos nebereik. Kai kurie senatoriai, kongresmanai bandė suteikti Solženicinui JAV garbės pilietybę. Girdėti tenka, tulžin gas olimpietis politinėse viršūnėse sen. Fulbright atkakliai pasipriešinęs, tai būsianti šaltojo karo prailginimo pastanga. Galima paabejoti šaltojo karo tautos baimė. Daug daugiau galimybių karštam karui, kuris gali būti labai trumpas, jeigu ir toliau bus atsipirkinėjama nuolaidomis ir šaltojo karo baime.

Solženicinas sudavė Stalino eros mitui skaudų, jeigu ne mirtiną smūgį: Stalino eros mitas yra geras mitas Kremliaus Stalino palikuonims, nes mes – visai kiti, kitoki ir kitaip. Iš Stalino, per Staliną ir dėl stalinizmo gyvuoja ir darbuojasi nūdieninis Kremlius, partija, rusiškasis imperializmas – liudija Solženicinas. Deja, juo netikėti ir šlapus kebliai sunku. Visose pusėse. Neparankus Solženicinas, kai Pepsi Cola gamybai dedami kurtiniai fabrikų akmenys Maskvoje, kai Washington sudaromas naujo vizito į Kremlį maršrutas. Sol-

ženicinas mums nieko naujo nepasakė tvirtindamas: komunistinis – imperialistinis kumščio režimas evoliucionuoja, bet ne ta kryptimi, kokios norėtų detente tėvukai ir detente burtų suavėtieji United States of America. Militarizmu kumštį ir smegenis apginklavęs Kremlius gal būt ruošiasi... "tai ir bus paskutinė sprendžiamoji kova, "kaip gieda senasis internacionalas. Ar pergalė ateis per pelenų krūvas, išnaikindama gerbiančių ir negerbiančių Kremlių šimtus milijonų, dėl to sprendžiamosios kovos inžinieriai, matyt, nesuka galvos. Kaip jie nesuko ir nesuka galvos išnaikinę per penkias dešimtis milijonų rusų ir kitų tautų. Mes tai žinojom seniai ir mes sau padūsaudami, minėjimuose pažadais penimi ir stipresnio užsigerdami taip ir apsiraminam savo eketėje. Bet, matyt, tai paliudijo ir, dera tikėti, liudys ir toliau Solženicinas, Nobelio premijos laureatas ir vienuoliką metų gulaguose apsimastęs rašytojas, pridurkim, gerai pagarsėjęs rašytojas, – netikėti beveik nepatogu.

Solženicinas sudavė Sovietų Sąjungos sandarumui, jeigu ne smūgį, tai – atidengė uždavinį: Rusijai reikia grįžti į Rusiją. Gal net carinio nusiteikimo Rusiją, tautinę Rusiją, išskleistą milžiniško Sibiro ir šiaurės platumose. Tokios mintys ir mums buvo retos viešios. Ir demokratinėse arklidėse žvangė žirgai, paruošti kelionei į didelę, daugiatautinę komunistinę Sovietų Sąjungą (labai parankią biznio masteliams. Tam žygiui universitetuose studijų centrai ruošė ir gamina medžiagą, braižo planus bankams, katoroms. Kompanijų – biznio smegenys, pasitęsę milžiniškus nedalomus Sovietų Sąjungos žemėlapius, storas knygas. (kalbu savo akimi matęs) ir tai – šauni darbymetė.

O Solženicinas lengva ranka numoja į amžinoj baimėje ir pavergime kenčiančias tautas: pabaltiečius, gruzinus, kazakus, armėnus ir kitus. Tegu jie sau tvarkosi be Rusijos pančių, be savamoro, be agitpropo, be šūvio į pakaušį. Ar girdėjote kada tokias erezijas iš Vakarų, iš demokratijos lūpų? Gal minėjimuose, prieš rinkimus, stipresnio ekstra klebonišką išmetę, koks neat-sargus kongresmanas? Bent man neteko girdėti. Mano manymu, Solženicinas yra Kremliaus dugno rūgimo mielės. Prie Solženicino šliejasi Zacharovas, broliai Medviedevai, gen. Grigorenko, suminint įžymiusius. Pažymėtinas senas ir teisingas pasakymas: plunksnos jėgos galin-gesnės už pančius ir paraką. Rašytojai pirmieji pradėjo ataką prieš komunistinę samoderžaviją, rašytojus matysime ir pergaliu vartuose. Solženicino dydis, galia dvigubai ginkluota: dideliu ryžtu ir nenugalima plunksna. Solženicina kiekvieną akimirka galėjo Kremlius fiziškai sunaikinti. Bet Solženicino kruviną vėliavą pakels naujos jėgos, kurios bus budeliui dvigubai pavojingesnės: kovotojo pavyzdžiu ir idėjos nenugalimu irodymu.

Iš viso ko dera padaryti išvada: Solženicinas eis per Stalino-Brežnevo kalėjimus, gulagus, eis ir per detente

gulagus, tardymo kameras, eis ir per detente miglas. It juo toliau, juo atkakliau pasaulis renka žinias, klausosi Solženicino pareiškimų; juo toliau, juo labiau pasaulis atsaisako klausytis Maskvos teroro būtinumo -- melo..

Patarkit, ką daryti? savo laiku Lietuvoje Kuntaplis klausdavo savo skaitytojų. Kremlius labai reikalingas gero patarimo, Solženicinui nuosekliai atidenginėjant Kremliaus langų užuolaidas. Kas dar pikčiau, Solženicinas ne vienas, jo talkininkų, nors dar spėtinai žinomų, spiečiasi kasdien tirs-tesnis būrys. Ir kaip gi nedusti pykčiu, pagieža nesurandant jėgų, priemonių vieno rašytojo sutrądymui?

Iš atokiau stebint, rodos, Kremlui gal tikėtų patylo-mis apeiti Solženicino "Gulag archipelagą". Ignoruoti, paliečiant tik pirštų galais. Gal tai būtų tiksliau. Ky-la klausimas: kodėl Maskvos giliausia purvo duobė atidengta Solženicino purv-nimui? Reikia suprasti Kremliaus dantų kalenimą: komunistinis režimas pykčiu dūsta mass media užgultas -- iš laisvojo pasaulio atūžian-čios bangos nesulaikydama: radijas, raštai visokiais trukdymais nesulaikomi pasiekia sovietinės sistemos apkurtintą vergą ir vergas pamažu ima galvoti. Baisi Kremliniam režimui rykštė -- pabudęs galvojimui sovietinis vergas.

Sekančiam teks kalbėti apie tai.

Jonas Arvydas Stiklorius sukaktuvininkas

Jonas Stiklorius yra gimęs 1914. iv. 29 Mažajoje Lietuvoje Tilžėje. Jo tėvas Jokūbas, buvo didelis Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjas ir patriotas. Sukaktuvininkas išaugęs lietuviškoje aplinkoje ir pats liko ištikimas savo tautai, visas jėgas skirdamas tėvynės bėdoms palengvinti ir kovoti už Lietuvos laisvę. Gimnaziją baigė Klaipėdoje 1932 m., o aukštuosius teises mokslus Berlyne 1937 m. Labai trumpai jam teko dirbti teisininko darbą laisvoje Lietuvoje, nes bolševikams okupavus Lietuvą buvo atleistas iš teisėjo pareigų. Vokiečių okupacijos metu advokato Panevėžyje, kur sutiko ir vedė Taisą Paulauskaitę. Bolševikams vėl grįžtant į Lietuvą su šeima pabėgo į Vokietiją. Amerikiečiams užėmus Vokietiją dirbo UNRA įstaigose, kaip vertėjas ir teisinis patarėjas. Į JAV - Philadelphia atvyko 1950 m. ir čia 1953 m. Temple universitete baigė teises mokslus ir vėliau gavo daktaro laipsnį. Dirba įvairiose amerikiečių valdžios įstaigose, o atliekama laiką skiria visuomeninei veiklai. Čia mes jį matome, kaip ilgametį Lietuvos Bendruomenės Philadelphia apylinkės pirmininką. Daugelio Vasario 16 d. minėjimų ir kitų parengimų programos pravedėjas, malonų ir draugišką subuvių dalyvį. Kivirčams vykstant Vlike, ėjo vicepirmininko pareigas atstovaudamas Mažąją Lietuvą. Taip pat buvo ilgametis Lietuvos Bendruomenės Tarybos narys. Be to yra Lietuvos Enciklopedijos bendradarbis. Taip pat dažnai užtinkame

Chicagoje, Brighton parke surūštant Vasario 16 minėjime gražiai pasirodęs lietuvininkų mokyklos choras, vadovaujamas muz. Fausto Strolkos. P. Maletos nuotrauka

APIE RADIOJOS TRANSLIACIJAS Į SOVIETŲ VALDAS

RIMAS DAIGŪNAS

Apie radijo transliacijas iš laisvojo pasaulio į sovietų valdas mes kalbame daug, karštakai, dažnai apmaudžiai. Mums atrodo, kad tos transliacijos stokoja poleminių karščių, nedemaskuoja diktatūros, neturi sprogtančio sviedinio efekto. "Laisvosios Europos radiją" ir "Laisvės radiją" mes dažnokai apkaltiname ideologine anemija, menkavertiškomis pastangomis nematyti diktatūrinio siaubulio. "Laisvosios Europos radijas" ir "Laisvės radijas" yra Washingtono politikos bangavimų padarai. Tai institucijos kilusios ir užaugusios mūsų pašonėje, iš mūsų mokesčių. Šioms institucijoms skiriame daug jautraus dėmesio, nes jos automatiškai įsikiškioja į politinės išsivijios orbitą ir savo prigimtimi, ir savo siekiais.

Čia bandome pateikti Dirvos skaitytojams kiek įmanoma pilnesnį tų radijo transliacijų į sovietų valdas vaizdą, reiškinio evoliuciją, dabartinę padėtį ir -- horribile dictu -- nūdieną aliarmo ženkle.

"Laisvosios Europos radijas" angliškai: "Radio Free Europe". Sutrumpintai įstai-gos pavadinimas žymimas "RFE". "Laisvės radijas" angliškai vadinamas "Radio Liberty" ir sutrumpintai: "RL". Šiomis santrupomis straipsnyje bus šios įstaigos minimos.

ISTORINĖS PABIROS

RFE ir RL atsirado Ant-rajam Pasauliniam karui pasibaigus. Reikėjo kelių metų susigauti, kad už Churchilio pakrikštytos geležinės už-dangos nėra informacijos laisvės. Apie 1949 metus amerikiečiai įsitikino, kad gerasis "dėdė Juozapas" ne-laiko šventomis teisėmis piliečių teisių turėti bešališką informaciją. Laisvos spau-dos ir laisvos radijo infor-macijos sovietinė diktatūra netik kad nerespektavo, bet net nesuprato, kad šio-kie "kapitalistinio raugo" produktai gali būti. Spaudai buvo užkirsti keliai, radijo transliacijos iš laisvosios Eu-ropos buvo trukdomos.

Sovietų hegemonija ties savo teritorinėmis valdomis pasiekė iki tol istorijoje ne-matyto intensyvumo. Sovietų pilietis buvo įmestas į duobę ir, kad iš duobės dangaus nematyti, uždeng-tas garso nepraleidžiančiu dangčiu. Vakarų interesai reikalavo padėti nuo laisvos informacijos atplėšties žmonėms. Jungtinės Ameri-kos Valstybės tada gyveno tam tikro altruistiško polė-kio atmosferoje. Marshallo planas kūrė Vakarų Vokie-tiją. Amerikos "know-how" plaukė į visą pasaulį, greta geros valios paremtas mili-jonais tonų maisto. Maistas ėjo už "ačiū". Amerika dir-bo pilnu apkrovimu: šėrė pasaulio alkanuosius, statė namus ir fabrikus išbombar-duotuose rajonuose. Ameri-ka turėjo iliuzijų atremti komunistines "skruzdėlynų" te-orijas savo "free enterprise" tezėmis. Amerika stengėsi irodyti, nacių ir fašistų te-zes subombardavusi, savo, prezidentinės demokratijos prašmatnybes. Atsirado U. S. Information Agency ir jos knygynai netgi beraš-čių kraštuose. Atsirado spau-dinių, kurie, tačiau, suklupo prie geležinės uždangos spygliuotų vielų. Natūralu: liko dar žodis eterio bango-mis.

1950 metais New Yorke buvo inkorporuotas RFE. Įkandin, 1951 metais FL bu-vo inkorporuotas Delaware. Abi šios įstaigos kažin ko-dėl pateko į Central Intel-

ligence Agency (CIA) dispo-ziciją ir buvo apmokamos iš tos Agentūros fondų. RFE gavo lėšų ir iš privačių asmenų, organizacijų. Visi atsimena RFE atsišaukimus spaudoje ir televizijoje: slap-tai prie radijo imtuvo pri-gludę jaunuoliai klausosi ra-dijo. Tai turėjo reikšti, kad jaunuoliai domisi žiniomis iš laisvojo pasaulio; kad ant menkučio, nešiojamojo radi-jo imtuvo skalės galima su-gauti galingų RFE siųstuvų bangas.

CIA šitaip rėmė RFE ir RL iki 1971 m. birželio 30.

Pirmiesiems "detentės" vė-jams pradėjus pūsti, imta šnairuoti į CIA finansinį ry-šį su radijo komunikacijos įstaigomis. Kongreso libera-lai panaudojo visą savo iš-kalbą įrodyti, kad padėtis turi būti pakeista, kad CIA turi būti nušalinta nuo ry-šio su RFE ir RL. Tai buvo CIA kaltinimas kai kurių teisių pasisavinimu, kiek tai liečia programų turinį. Kon-greso liberalai itin baidėsi programos konfrontacijos su "naminiais" sovietų reikalais. Kada CIA buvo iš radijo in-formacinės srities nušalinta RFE ir RL išliko. Įstaigos buvo finansuotos, kaip ir lai-kinai, pasirėmus U.S. Infor-mation and Educational Ex-change 1948 metų aktu. Šis aktas yra U.S. Information Agency veiklos bazė. Tokiu pagrindu Valstybės sekreto-rius radijo įstaigoms 1972 metais išlaikyti gavo 35 mi-lijonus dolerių. 1973 metais jis gavo daugiau: 39 milijon-us 670 tūkstančių.

Išėmus RFE ir RL iš CIA dispozicijos ir toms įstai-goms perėjus į Valstybės sekretoriaus specialų biudžetą, padėtis neatrodė užbaig-ta. Ieškota sprendimų, ku-rie patenkintų Kongresą ir subordinacijos logiką. Gali-ma įtarti, kad Valstybės sekretorius stengėsi nusi-kratyti RFE ir RL vyriausiojo "rikuotojo" rolę. Ra-dijo transliacijos į prieš-ninko, o dabar į "detentės" partnerio valdas, nėra reiškiny, kuriuo džiaugiasi Kremlius. Tos transliacijos sunkina Valstybės sekretoriaus vizitų bei šypsenų at-mosferą, nes tuose "deten-tės" santykiuose, kurie pana-šūs į ekvilibristiką ant ledo, lengva iš menkniekio, iš pa-šino, prikrauti pliauskų veži-mą.

1972 rugpjūčio 9 d. buvo suorganizuota speciali studi-jų komisija. Tai The Presi-dential Study Commission on International Radio Broadcasting. Komisijos pir-mininku paskirtas buv. pre-zidento Eisenhowerio bro-lis dr. Milton S. Eisen-hower, todėl komisija gavo "Eisenhowerio komisijos" vardą. 1973 m. vasario 5 d. Eisenhowerio komisija pri-sistatė su savo studijų išva-(Nukelta į 5 psl.)

Dr. Kaškelis...

(Atkelta iš 3 psl.)

keliu eidamas jis buvo judrus ir savo tėvynei Lietu-vai paslaugus. Gyvendamas Toronte jis nemažiau buvo aktyvus kooperatinėję ir bendruomeninėję veikloj. Daug prisidėjo prie Lietu-vių Namų įsigijimo ir yra buvęs kurį laiką tų namų pirmininku. Kiekviena lietu-viška apraška pas jį rasda-vo pritarimą ir buvo remia-ma.

Dr. J. Kaškelis buvo ir spaudos žmogus. Be straips-nių žurnaluose ir laikraš-čiuose, yra parašęs ir išspausdines keletą knygų.

Baigdamas norėčiau su-kaktuvininkui dr. J. Kaške-liui palinkėti ilgiausių ir darbingų metų. Artimai bendraudamas, žinau, kad jo laukia ne vienas užsimotas, pradėtas ir dar nebaigtas darbas.

J.A. Stiklorius

viets amerikiečių spaudoje, jo atsiliepimus apie Lietu-vos vargus. Sukaktuvinin-kas išaugino sūnų Joną, kurs finansiniai labai gerai yra įsitaisę (Stock bro-ker). Stiklorių šeimoje labai mėgiamas Jono Arvydo var-das. Ir ne tik sukaktuvininko ir jo sūnaus, bet ir jo anūko vardas Jonas Arvy-das. Linkime sukaktuvinin-kui Jonui sveikatos ir iš-tvėrmės gyvenime ir lietu-viškoje veikloje. P.M.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

WANTED 1ST CLASS SKILLED
SHAPER HAND
&
I.D. & O.D. GRINDER HAND
Must have job shop experience. Be
able to set up work from blue prints
& close tolerance.
Top pay, Blue Cross, holidays, and
profit sharing program.
THREE M TOOL & GAGE
Haggerty Rd. & Maple Ave.
Walled Lake, Mich.
313-363-1558 (26-28)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Rekolekcijos** abiejose lietuvių parapijose prasidėjo Verbų sekmadienį ir tęsis visą Didžiąją savaitę. Šv. Jurgio bažnyčioje jas praves iš Washingtono atvykęs Tėv. dr. T. Žiūraitis, dominikonas, o Nauj. parapijos bažnyčioje iš Chicagos kun. G. Kijauskas, jėzuitų provinciolas.

• **Didžiosios Savaitės** pamaldų tvarka šv. Jurgio bažnyčioje pirmadienį, antradienį ir trečiadienį misijų pamaldos ir pamokslai 7:00 vakaro. Trumpas pamokslas 9 val. mišių metu. Misijas praveda kun. dr. Tomas Žiūraitis, O. P.

Didįjį Ketvirtadienį šv. Mišios 8 val. ryto, negalintiems dalyvauti vakare. Iškilmingos Mišios su pamokslu ir procesija 7:00 vakaro.

Didįjį Penktadienį 2 val. p. p. angliškai Kryžiaus Keliai. Vakaro 7:00 skaitymai iškilmingas šv. Kryžiaus garbinimas ir Komunija.

Didįjį Šeštadienį, 2:00 v. velykinis valgių laiminimas. Septintą val. vakaro, šviesos ir Krikšto Atgimimo apeigos, šv. Mišios, Komunija.

Velykų Sekmadienį, šešta valandą ryto REZUREKCIJA — Prisikėlimo apeigos ir iškilmingos šv. Mišios. Giedos Čiurlionio Ansamblis. Taip pat mišios ir 8, 9, 10:30 ir 12 val.

Išpažintį galima atlikti kiekvieno ryto pamaldų metu ir kiekvieną vakarą po pamokslų. Didįjį Šeštadienį — TIKTAI tarp 3 ir 5:30 val. p. p. Šeštadienio vakare išpažinčių nebus klausoma.

Šokis nežino amžiaus ribų. Grandinėlės koncerte šalia pačių vyriausių, šoks ir patys jauniausi. Nuotraukoje jaunosios šokėjos L. Palubinskaitė, R. Motiejūnaitė, L. Žiedonytė repetuoja naują šoki. Mokytoja — T. Stasaitė-Schaser.

Grandinėlės koncertas, dalyvaujant Aldonai Stempuzienei ir Linui Stempuziui, įvyksta balandžio 28 d. 3:00 val. p. p. Cuy. Community College Theatre, 2900 Community College Ave., Cleveland. Bilietai — pas šokėjas, jų tėvus, L.A. Sagius: 442-8674.

JAUNO PIANISTO VYTAUTO SMETONOS KONCERTAS

Šeštadienį, balandžio 6 d. Willoughby School of Fine Arts jaunas pianistas Vytautas Julius Smetona davė pilną (pirmą kartą) rečitalį. Programoje buvo Bacho, Toccata D major, Beethoveno Sonata AJ Minor op. 26, Stravinskio Petruška ir Chopino sonata B minor op. 58.

Programos išpildymas parodė, kad nežiūrint savo jaunumo, Vytautas Smetona yra pilnai subrendęs

rimtas pianistas, kuris neieško efektų, bet stengiasi perduoti gryną muziką, tiksliai įsijausdamas į muziką stilių ir turinį.

Gal dėl to Beethoveno sonata buvo perduota kiek santūriai. Stavinskio Petruška yra techniškai vienas iš sunkiausių pianino literatūros kūrinių. Smetona Petruškoje ir ypatingai Chopeno sonatos finale puikiai pademonstravo kad jis priklauso prie nedaugelio jaunių pianistų pasiekusių aukščiausio pianino virtuositeto lygio. Sunkiausia programa buvo išpildyta be jokiu sunkumu su visomis techniškomis priemonėmis, pajungtomis muzikinei interpretacijai.

Gausi publika (virš 200 asmenų) sukėlė pianistui tikras ovacijas.

Vytautas Smetona turi visus davinius amžiaus (19 m.) iškilti į pasaulio pianistų viršūnes. Linkime jam laimės sunkiame karjeros kelyje. Deja, pasisekimas priklauso ne tiek nuo to kiek pianistas yra objektyviai vertas, bet nuo visuomenėje pasklydusios nuomonės.

Aišku reikia būti geru, bet pelnytį pripažinimą reikia propagandos priemonių, galimybių koncertuoti, specialaus kritikų palankumo ir t.t.

Ne veiksniai daugiau reiškia nei pianisto obsolitinės vertybės. Kai kurių tautybių menininkai turi ypatingai palankias sąlygas pasireikšti ir pragarsėti, kurios sunkiai prieinamos

jaunam lietuviui. Mūsų visuomenė gali čia daug padėti ruošdama mūsų gabiui jaunimui koncertus ir lankydamą juos. (an)

BAIGĖ MOKSLUS

• **Marytė Lazdinienė** — Gruzdytė baigė Wright State universitetą Dayton, gaudama Bachelor of Arts iš istorijos.

• **Giedrius K. Lazdinis** š. m. kovo mėn. 15 d. baigė Cleveland State Universitetą gaudamas Bachelor of Arts iš Political Science. Giedrius tęs mokslą toliau.

• **Pavasariniam** baliui, ruošiamam ALIAS ir OLGD balandžio 20 dieną yra numatytas ribotas skaičius — nedaugiau kaip 200 dalyvių. Dar yra apie 40 laisvų vietų. Norintieji vietas rezervuoti gali kreiptis pas: Dr. D. Degesį — 451-4969, Inž. J. P. Nasvytį — 944-8536, Inž. B. Steponį — 845-6740, Dr. J. Stankaitį — 531-0040. Kaina \$15.00 asmeniui.

• **EUGENIJA JAKULIENĖ** ir Ada Kazlienė su dukrele Nora išskrido atostogų į Florida, Sarasotos pajūrį. Visiems draugams, Velykų švenčių proga, siūnia geriausius linkėjimus.

• **LB Clevelando apylinkės** susirinkime š. m. kovo 31 d. buvo išrinkta nauja valdyba: Jurgis Malskis, Pranas Karalius, Stasys Astrauskas, Bronius Gražulis, Algis Rukšėnas, Juozas Žilionis ir Audronė Banionytė. Kontrolės komisijon: Z. Tarutis, V. Knistautas ir J. Kaklauskas.

• **Lietuvių Namų** valgykla pradės veikti š. m. balandžio 19 d.

IEŠKO BUTO

Lietuvis jaunuolis ieško mažo buto rytinėje Clevelando apylinkėje be baldų. Telefonuoti vakarais 5:45—6:30 ir po 10 val. iki 11 val. 531-8677.

• **Apgyvendinti** reikais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Perkant, ar parduodant** namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 20 D. Pavasarinis balius, Rengia Liet. Inž. ir Architektų S-gos Clevelando sk. ir Ohio Liet. Gydytojų D-ja Lietuvių Namuose, Pradžia 7:30 v.

BALANDŽIO 21 D. 6 v.v. Lietuvių Namuose rašyt.-dramaturgas Alg. Landsbergis skaitys savo kūrinius. Rengia LB kultūrinių vakarų rengimo komisija.

BALANDŽIO 28 D. Grandinėlės pasirodymas CCC Theatre.

GEGUŽĖS 4 D. A. Kairio drama iš 1941 m. sukilimo. Nauj. parapijos salėje.

PAPILDOMA EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

GEGUŽĖS 16 D.

Išvyksta iš BOSTONO — NEW YORKO

KAINA \$868.00

Kelionės planas: Maskva 2 dienos, Vilnius 5 dienos, Leningradas 4 dienos, Maskva 2 d.

Vasaros grupės yra išparduotos, pasinaudokite pigesne priešsezoniškai kainai.

Kas norėtų su šia grupe vykti, prašome registruotis ne vėliau kaip iki balandžio 20 d.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

GEGUŽĖS 12 D. Šv. Jurgio parapijoje pietūs klebonui kun. B. Ivanauskui pagerbti.

GEGUŽĖS 12 D. Skulptoriaus P. Baltuonio kūrinių paroda Europa Travel Service salėje, Rengia Korp. Giedra.

GEGUŽĖS 12 D. LB Ohio apygardos atstovų suvažiavimas Lietuvių Namuose.

GEGUŽĖS 18 D. Ramovėnų vakaronė Lietuvių Namuose.

GEGUŽĖS 19 D. Motinoš dienos minėjimas, Rengia šaulių kuopos moterų sekcija Lietuvių Namuose, Pradžia 4 val. p.p.

GEGUŽĖS 26 D. Naujosios parapijos klebono kun. J. Angelaičio jubiliejus.

BIRŽELIO 2 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslų metų užbaigimas.

BIRŽELIO 23 D. Pensininkų klubo Joninės.

BIRŽELIO 30 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

RUGSEJO 7 D. Birutėčių parngimas.

SPALIO 5 D. Šeštasis abiturientų pristatymo balius Liet. Namuose.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

SPALIO 26 D. BALFO sukurtovinis balius Liet. Namuose.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

TOOL MAKERS

We are seeking
3 journeymen or equivalent
tool makers

Must have job shop experience and able to set up work from blue prints & close tolerance.

As a manufacturer of special machines and details, we offer top wages, fringe benefits, and averaging 55 hours per week. Recently built new and modern plant, we are located in a small industrial community in northern Michigan with an exceptional school system. If interested please contact:

REEVES MACHINE
& TOOL CO.

2525 E. Griffin Rd.
West Branch, Mich. 48661
Phone (517) 345-1592

(26-28)

DIRVOS NOVELĖS 1974 M. KONKURSAS

Rankraščius įteikti iki
1974 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiai įteikti data: 1974 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neaptelsti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 500 dolerių premija. Konkursas skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudoti konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais nesikiama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Naujai įsigytos rinkimo mašinos skolos išmokėjimui aukų atsiuntė:

• Kun. B. Ivanauskas, šv. Jurgio parapijos Clevelande klebonas, įteikdamas 100 dol. auką palinkėjo, kad greičiau būtų surinkta reikalinga suma mašinėlės skolai padengti.

• A. ir L. Sagiai, Grandinėlių tautinių šokių vadovai, įteikė 15 dol.

• Vl. Skirmuntas, Kenoshoj, Wis., atsiuntė 10 dol.

• ALT S-gos Los Angeles skyrius iš parengimo gauto pelno paskyrė 40 dol., kuriuos atsiuntė per pirm. inž. A. Mažeiką.

Visiems aukotojams, prisidėjusiems auka padėti mums išmokėti skolą už įsigytą naują rinkimo mašinėlę nuoširdžiai dėkojame.

Mašinėlė su visais priedais mums kainavo 8,219.15 dol. Iki šiam laikui Dirvos rėmėjai suaukojo 6,948.65 dol. Dar lieka mokėti — 1,270.50 dol. Būsime dėkingi skaitytojams, jei ir nedidele auka padės mums šią skolą išmokėti. Ačiū.

• Jonas Švedas, iš Elizabeth, N. J., įstojo į Vilties draugiją su 10 dol. įnašu. Sveikiname naująjį viltininką.

• Gerardas Juškėnas, Clevelande, atsiuntė papildomai auką 5 dol. pašto išlaidoms, nes tarifas pabrango. Ačiū.

• ALT Rochesterio skyriaus valdyba per savo pirm. J. Jurkų atsiuntė 15 dol. auką Dirvai paremti ir dėkoja už parodytą didelį

dėmesį Rochesteriui, įdant pirmame puslapy Vasario 16 minėjimo aprašymą. Ačiū.

• Vladas Būtenas, dėl savo žmonos pusseserės adv. N. Vienožinskaitės - Čepulkauskienės mirties ir laidojimų, šią savaitę savo skiltį "7 Dienos Čikagoje" negalėjo paruošti.

Mūsų bendradarbiui reiškiamė užuojautą.

• Dirvoje praeitame nr. p. Jurkūnų užuojautoje buvo klaidingai atspausdinta Valės Jokubauskienės pavardė. Atsiprašome ir užuojautą ištaisę kartojame.

PADEKIM BRAZINSKAMS!

Šiomet sueina 50 metų nuo Turkijos respublikos, kai jai pradžia davė garsusis Mustafa Kemal Atatürk'as. To penkiasdešimties proga Turkijoje skelbiama įvairios amnestijos.

Taigi, dabar yra geriausia proga viso pasaulio lietuviams prašyti amnestijos Turkijoje jau kelinti metai be teismo kalinamiems lietuviams Pranui Brazinskui ir jo sūnui Algirdui Brazinskui. Amnestijos prašymui pritaria ir Amerikos Lietuvių Taryba, atsišaukiumi pasiūlius telegramas ir laiškus rašyti, siųsti:

President of the Turkish Republic, His Excellency Fahri Korutürk, Ankara, Turkey.

Ministry of Justice, His Excellency Sevket Kazan, Ankara, Turkey.

Brazinskai jiems amnestijos prašančius laiškus siūlo rašyti, be minėtų, dar: Ministeriui pirmininkui Bulent Ecevit, Premjero pavaduotojui Erbakan.

Alg. Gustaitis

• JAV Kongreso atstovo Edward Derwinski pagerbimas įvyks š. m. gegužės mėn. 5 d. 6 val. vak. Jaunimo Centre. Organizacijos ir

Detroito Lietuvių Kambario Wayne State Universitete konkurso projekto vertinimo komisija ir L.K.W.S.U. dalis valdybos. Iš kairės sėdi vertinimo komisija: prof. Romas Viesulas, prof. Ričardas Bilaitis, dail. Birutė Rauckienė, prof. dr. Jonas Puzinas ir agr. Jurgis Baublys. Stovi inž. Vacys Urbonas, mok. Stefa Kaunelienė, Dalia Augūnienė, Martinas Stonys ir Stasys Račiukaitis. Įvertinus projektą ir atidarius voką paaiškėjo kad proojektas yra Rimo ir Jono Mulokų iš Chicagos.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

ŽURNALISTŲ POPIETĖ

Kovo 31 d. Detroito skyriaus žurnalistai, jų šeimos ir svečiai susimetę vaišingų

pavieniui asmenys prašomi užsisakyti bilietus iš anksto "Margutyje", telef. GR 6-2242 arba pas p. A. Izo-kaitienę, telef. 499-3038 po 4 val. po pietų. Gausiai dalyvaudami pagerbsime mūsų didelį draugą kovotoją dėl Lietuvos laisvės.

Pagerbimui rengti komitetą sudaro: V. Adamkus, dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas, dr. J. Briedis, dr. V. Dargis, J. Evans, dr. D. Giedraitis, M. Gudelis, A. Izokaitis, J. Janušaitis, J. Juškevičienė, dr. L. Kriaučeliūnas, Br. Kviklys, V. Lapienė, P. Petrutis, kun. A. Stašys, A. Vengris.

Jolandos ir Mykolo Kizių sodyboje, Kanadoje turėjo žurnalistų popietę ir joje dalyvavo 64 žmonės.

Popietę pradėta M. Kiziaus tartu pasveikinimo žodžiu, kuris džiaugėsi susirinkusių gražių būrelių svečių ir net išsitarė: svečiai — namų palaima! Tarė žodį tolimesnei programai vesti pakvietė skyriaus pirmininką Vladą Selenį.

Dr. Otonas Vaitas skaitė paskaitą "Aukštas kraujo spaudimas". Paskaita susidomėjimas buvo didelis ir baigus ją skaityti susilaukė daug paklausimų iš Alberto Misiūno, Vytauto Alančio, Bronės Selenienės, Kazio Sragausko, Karolio Balio, Antano Sukauso ir Vytauto Kutkaus. Į visus paklausimus dr. O. Vaitas atsakinėjo ir davė paaiškinimus.

Aktorius Karolis Balys savo, kaip jis kada pavadinęs, paskaitoje "Trumpiausias kelias pasidaryti žurnalistu" naudodamas A. Gustaičio "Patarimai jauniems žurnalistams" juokdino visus iki ašarų. O tas labai tiko po dr. O. Vaito paskaitos. Juk ir patarlė sako: juoktis yra sveika!

Vladas Selenis padėklamavo "Prie Dangaus Vartų" ir savo deklamavimu toliau tęsė svečių gerą nuotaidą.

Pagerbti skyriaus žurnalistai ir jiems įteiktos premijos. Jauniems žurnalistams Robertui Seleniui ir Viktorui Nakui per jų motiną Bronę Selenienę ir Bronę Nakiene Vladą Selenis įteikė laimėtas LŽS-gos Daužvardžio fondo premijas 40 dol. čekius, o skyriaus vicepirmininkas dr. Kazys Karvelis minėtiems jaunuoliams ir žurnalistui Alfonsui Nakui kaip laimėjusiam "Laiškai Lietuviams" konkurse premiją dar įteikė ir iš skyriaus paskirtas dovanas — 25 dol. čekius.

O savo, kaip valdybos narius dar apdovanojo knygomis: LB apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas esančiam LB tarybos vicepirmininkui ir apylinkės valdybos nariui Robertui Seleniui įteikė knygą "Lithuania". Detroito Lietuvių organizacijų Centro pirmininkas Antanas Sukauskas centro valdybos nariui Viktorui Nakui įteikė knygą Bradūno "Mindaugo laiškai".

Žurnalistas ir rašytojas Vytautas Alantas trumpai kalbėjo apie Lietuvos žurnalistų Sąjungą ir jų ruošia-

mus žurnalistų ketvirtadienius Lietuvoje.

Vėliau vyko vaišės. Jolanda ir Mykolas Kiziai ne tik leido veltui naudotis jų gražiomis patalpomis, vaišino, bet dar jauniems žurnalistams premijuoti paskyrė \$90.00. Jolandai ir Kiziai produktais talkininkavo: Pranas Tarūta iš Grand Rapids, Bronė Selenienė, Ona Selenienė iš Ann Arbor, Lilija Balaišienė iš Windsor, Stefanija Balienė, Erna Garliauskienė ir Irena Alantienė.

Žurnalistų popietėje inž. Vytautas Kutkus atnaujino "Pasaulio Lietuvis" 14 prenumeratų, o Antanas Grinius visus norinčiuosius aprūpino šiuo žurnalu.

Šeiminkams ir svečiams padėjo pirmininkas Vladas Selenis, o Albinas Grigaitis ateinančiai žurnalistų popietei užkvietė pas save ir ji įvyks gegužės 5 d. 2 val. Salomėjos ir Albino Grigaičių namuose 42101 Tesmer, Sterling Hts., Mich.

Paskaitą "Lietuvių literatūra okupuotoje Lietuvoje" skaitys dr. Kęstutis Keblys. Ir paskaitą "Šalin slapyvardžiai" skaitys žurnalistas Alfonsas Nakas.

Po jų meninė dalis ir vaišės. Norintieji dalyvauti iš anksto registruojasi pas pirmininką Vladą Selenį tel. 293-4611.

Lietuvos Respublikos Antano Smetonos 100 metų gimimo sukakties paminėjimui, kuris nutarta surengti rugsėjo 29 d. 12:30 val. Lietuvių Namuose, įvykusiame kovo 31 d. organizacijų atstovų susirinkime išrinktas minėjimui ruošti prezidentas iš šių asmenų: Alberto Misiūno, Jono Švobos, Jono Gaižučio, Antano Musteikio, Antano Sukauso, Stasio Šimoliūno ir Jaunučio Gilvydžio.

Solistės Danutės Petro-nienės Dainų ir Arijų vakaras įvyks gegužės 3 d. 8 val. vakare Episcopelion Church Hall 6 mile ir Braile.

PRISIKELIMAS ŠV. PETRO BAZNYČIOJE

Prisikėlimo apeigos, procesija ir iškilmingos Mišios prasidės 6 val. 30 min. Vėlykų rytą.

Kad Prisikėlimo triumfas būtų giliau pajustas ir religiška geriau išgyventas, parapijos choras yra padidintas jaunimo balsais, kurie kartu giedos Vėlykų dvasinio pakilimo giesmes ir liturgines Mišių dalis.

Tėvai prašomi su giedančiais jaunimo kartu dalyvauti Prisikėlimo pamaldose.

Mylimam vyrui

A. A.

JULIUI RADUI

mirus, žmoną REGINĄ, dukrą ir sūnus, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

St. ir M. Mickevičius
Ad. ir E. Mickevičius
St. ir E. Mickus
T. ir M. Mickus

A + A

DR. LEONARDUI PLECHAVIČIUI

mirus, jo seseris ELENA LEGECKIENĘ ir

PRANĘ BALANDIENĘ bei jų šeimas nuo-

širdžiai užjaučia

Joana ir Steponas
Kęsgailos

A. A.

DR. LEONARDUI PLECHAVIČIUI

mirus, jo žmonai SOFIJAI PLECHAVIČIENEI, sūnui IGNUI su šeima, dukrai GRAŽINAI su šeima ir seserims PRANEI BALANDIENEI ir ELENAI LEGECKIENEI su šeimomis reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime

Dalia ir Jaunius
Gilvydžiai
Dana ir Romas
Sakalai

P A D Ė K A

A. A.

STASĖ RUŠKYTĖ VAITKIENĖ (VAITKEVICIENĖ),

gimusi 1918 rugsėjo 17, Sasnavos miest., Marijampolės apskr. Mirė 1974 sausio 25 d. Stratford, Conn.

Iškeliauvus žmonai, motinai, močiutei, seseriai amžinybėn, sakome ačiū visiems, kurie lankė ją asmeniškai ar laiškais jos sunkios ir ilgios ligos metu.

Dėkojame visiems už užprašytas Mišias, už aukas Lietuvių Fondui ir Kultūros Židiniui, įamžinant jos vardą. Ačiū už gėles ir pareikštą užuojautą asmeniškai, spaudoje ar laiškais.

Dėkingi esame Waterburio Šv. Juozapo parapijos klebonui kun. Jurgiui Vilčiauskui, kun. J. Ruokiui ir kun. Balčiūnui už atnašautas Mišias.

Nuoširdi padėka muzikui Jurgiui Petkaičiui už padėjimą vargonais, poniai Irenai Petkaitienei ir ponui J. Brazauskui už giesmes bažnyčioje.

Dėkojame dr. P. Vileišiui, poniai Campienei ir ponui V. Nenortui už atsisveikinimo kalbas kapuose, L. Bendruomenės Moterų Klubui ir senų ir naujų prietelių vardu.

Dėkingi esame Waterburio Moterų Klubui už paruoštus po laidojimų pusryčius.

Ačiū laidojimų direktoriui Stokes už sąžiningą patarnavimą.

Nuliūdę:

vyras Edmundas,
duktė Ginta su šeima,
sūnus Vytautas su šeima,
brolis ir seserys

Mielai

VALEI JOKUBAUSKIENEI

JOS MAMYTEI Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė

Jurkūnai